

16.06.2020

Asia/5

§ 109

Kaupunkipyörrien laajentamisen ja ympärivuotisuuden tarveselvitykset

HEL 2018-002575 T 00 01 04 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunkipyöräjärjestelmän kehitysmahdollisuuksista ja että selvityksen perusteella näiden kehitysvaihtoehtojen toteuttamiseen on mahdollista käyttää nykyisen kaupunkipyörrien hankintasopimuksen sopimusmuutoksena enimmillään 6,47 milj. euroa (alv 0 %).

Johtokunta päätti kehottaa liikenneliikelaitosta (HKL) jatkamaan kaupunkipyöräpalvelun laajentamisen valmistelua ensi vaiheessa vaihtoehto A:n pohjalta niin, että asiaa koskeva hankinta-asia voidaan tuoda johtokunnan käsiteltäväksi syksyn 2020 aikana. Lisäksi johtokunta näkee, että kaupunkipyöräkauden pidentäminen on seuraava tavoite järjestelmän laajennuttua koko kaupunkiin sopimusteknisten reunaehtojen salliessa.

Käsittely

Vastaehdotus:
Rissanen Laura:

Päätösehdotuksen toinen kappale muutettiin johtokunnan yksimielisellä päätöksellä muotoon:

"Johtokunta päätti kehottaa liikenneliikelaitosta (HKL) jatkamaan kaupunkipyöräpalvelun laajentamisen valmistelua ensi vaiheessa vaihtoehto A:n pohjalta niin, että asiaa koskeva hankinta-asia voidaan tuoda johtokunnan käsiteltäväksi syksyn 2020 aikana. Lisäksi johtokunta näkee, että kaupunkipyöräkauden pidentäminen on seuraava tavoite järjestelmän laajennuttua koko kaupunkiin sopimusteknisten reunaehtojen salliessa".

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 55250
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hkl@hel.fi

Käyntiosoite
Hämeentie 86
Helsinki 00550
http://hkl.fi

Puhelin
3101071
Faksi
09655783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI3280001301351509
Alv.nro
FI02012566

1 Kaupunkipyöräpalvelun laajennusselvitys 2020

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL teetti keväällä 2020 selvityksen kaupunkipyöräpalvelun kehittämismahdollisuuksista hankintalain rajoissa kysyntää vastaavaksi kolmen mahdollisen vaihtoehdon pohjalta. Selvityksen mukaan sopimusmuutoksen enimmäiskustannus voi olla enintään puolet alkuperäisen hankinnan kokonaishinnasta, joka oli 12,95 milj. euroa (HKL:n johtokunnan päätös 178 §, 20.10.2015). Selvityksen tulokset esiteltiin johtokunnalle 2.4.2020.

Tarveselvityksessä on tarkasteltu merkittävimpiä kehitysvaihtoehtoja mainitun kustannuskehityksen sisällä. Selkeimmät kaupunkipyöräpalvelun kehityskohteet ovat vuosittaisen käyttökauden pidentäminen nykyisestä seitsemästä kuukaudesta, sekä pyörämäärän ja asemaverkoston maantieteellinen laajentaminen.

Mahdollisiksi kehitysvaihtoehdoiksi on siten tunnistettu seuraavat:

- A. Asema- ja pyörämäärän kasvattaminen enintään 6,47 miljoonalla eurolla.
- B. Käyttökauden jatkaminen ympärivuotiseksi, sekä asema- ja pyörämäärän kasvattaminen niin, että kokonaiskustannus on enintään 6,47 miljoonaa euroa.
- C. Käyttökauden jatkaminen yhdellä kuukaudella, sekä asema- ja pyörämäärän kasvattaminen niin, että kokonaiskustannus on enintään 6,47 miljoonaa euroa.

Valtaosa palvelun kehittämistä koskevista palautteista koskee palvelualueen laajentamista. Aiheesta on tehty myös valtuustoaloitteita ja myös kaupunkiympäristölautakunta asetti verkoston riittävän laajentamisen tavoitteeksi seuraavan sopimuskauden suunnitteluun. Vielä palvelualueen ulkopuolelle jääneiden alueiden voidaan arvioida olevan potentiaalisia kaupunkipyörien toiminnalle. Käyttömääriä voidaan arvioida alueiden paikkatiedoista sekä 2019 toteutetun Pohjois- ja Itä-Helsingin palvelunlaajennuksesta ja Espoon kaupunkipyöräverkostosta saadulla kokemuksella. Kasvava pyörien määrä parantaisi saatavuutta myös vilkkaimmalla keskusta-alueella.

Vuosittaisen käyttökauden pidentäminen keväästä tai ympärivuotiseksi parantaisi kaupunkipyöräpalvelun nykyisten käyttäjien palvelutasoa. Perustuen liikennelaskentoihin muun pyöräilyn määrästä ja vertailukaupunkien tietoihin talvisin järjestelmän käyttömäärät olisivat alempia. Käyttöä tulisi kuitenkin olemaan talvellakin säiden salliessa. Erityisesti syksyllä ja keväällä aktiivinen käyttökausi pidentyisi nykyisestä. Kauden pidentämisessä ja ympärivuotisuudessa on kuitenkin teknisiä haasteita. Pyörien teknologiaa ei ole aiemmin käytetty vastaavissa olosuhteissa ja pyöräasemien aurinkokennojen tueksi tarvittaisiin verkkovirta pyöräasemille. Asemien sähköistäminen olisi huomattava investointi, jonka HKL joutuisi tekemään operointikustannuksen lisäksi. Katujen ja yleisten alueiden talvikunnossapito tuottaa omat haasteensa tiiviissä kaupunkirakenteessa, mutta isolle osalle asemia löytyisi kuitenkin alustavien tietojen mukaan tilaa talvellakin. Talvisin verkoston olisi tehokkainta olla laajuudeltaan rajatumpi.

Käyttökauden alkamisen aikaistaminen kuukaudella maaliskuulle keväisin olisi teknisesti yksinkertaisempaa, sillä sähköistämistä ei vaadittaisi. Asemien asentaminen ei kuitenkaan useimpina talvina olisi mahdollista edeltävän kuukauden aikana helmikuussa, joten asemat täytyisi myös tässä vaihtoehdossa pitää kaduilla talven yli ja lisäksi kunnossapidon yhteensovittamisen epävarmuustekijöitä. Talvikunnossapidon haasteet voisivat kasvattaa järjestelmän kokonaiskustannuksia merkittävästi varsinaisen operointikustannuksen lisäksi.

Näiden pohjatietojen perusteella vaihtoehto A on esitetyistä toteutuskelpoisin ja tehokkain tapa kehittää kaupunkipyöräpalvelua tässä tilanteessa. Verkoston alueellisessa laajennuksessa on pienimmät riskit ja vaikutus käyttömääriin todennäköisesti suurin. Usea taho on toivonut laajennusta. Ympärivuotisuus on edelleen tarpeellinen kehityskohde, ja sen on syytä olla lähtökohtana seuraavan sopimuskauden kilpailutusta valmisteltaessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkipyöräpalvelun laajennusselvitys 2020

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

16.06.2020

Asia/5

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 04.06.2020 § 99

Pöydälle

HEL 2018-002575 T 00 01 04 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

04.06.2020 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus: Sameli Sivonen

02.04.2020 Ehdotuksen mukaan

21.11.2018 Ehdotuksen mukaan

14.06.2018 Ehdotuksen mukaan

31.05.2018 Ehdotuksen mukaan

05.04.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja 31.01.2020 § 21

HEL 2018-002575 T 00 01 04 00

Päätös

Toimitusjohtaja päätti maksaa kaupunkipyöräpalvelun toimittajalle CityBike Finland Oy:lle sopimuksen mukaisen peruspalvelutason ylläpitämisestä laatubonuksen (netto) yhteensä 348.634 euroa (alv 0 %) vuodelta 2019 päätöksen liitteen 1 mukaisesti.

Päätöksen perustelut

HKL:n ja Citybike Finland Oy:n välisessä kaupunkipyöräpalvelun toimittamista koskevassa sopimuksessa 16.12.2015 on määritelty palveluta-

solle ja toimittajan suoriutumiselle kriteerit ja niiden mukaan määräytyvät bonukset ja sanktiot. Kaudelta 2016 bonusta maksettiin 30.000 euroa ja 2017 40.000 euroa, kun käytössä oli sopimuksen mukaan vain kaksi keskeisintä kriteeriä. Kolmannelta kaudelta alkaen oli käytössä laajempi bonus- ja sanktiojärjestelmä ja 2018 bonusta määräytyi maksettavaksi 153.918 euroa.

HKL ja Citybike Finland Oy ovat tehneet alkuperäisen hankintasopimuksen muuttamisesta lisäsopimuksen L1 4.7.2018.

HKL:n johtokunnan päätös § 160, 21.11.2018:

Kaupunkipyöräkauden yhteenveto ja asiakaskyselyn tulokset

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi asiasta saamansa informaation. Lisäksi liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti valtuuttaa liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan päättämään Kaupunkipyörä Suomi Oy:lle maksettavista bonuksista sekä kaudelta 2018, että myös tulevilta kausilta.

Lisäsopimuksessa L2 on palvelutason kriteereiksi määritelty liitteestä 1 ilmenevät yhdeksän bonus- ja sanktio kriteeriä kaudesta 2019 alkaen. Lisäsopimuksen L2 mukainen bonusten enimmäismäärä on 396.667 euroa.

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 11.06.2018 § 428

HEL 2018-002575 T 00 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kaupunkipyöräpalvelun laajentamista koskevan hankesuunnitelman liikenneliikelaitoksen johtokunnan 31.5.2018 tekemän tarkistetun esityksen mukaisesti siten, että

- kaupunkipyöräverkostoa laajennetaan hankesuunnitelmassa esitetyn vaihtoehdon B mukaisesti

- kaupungin vuosittainen rahoitus esitetylle kaupunkipyöräjärjestelmän laajennukselle on enintään 1 milj. euroa eli yhteensä 7,5 milj. euroa koko sopimuskaudella 2018-2025.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

16.06.2020

Asia/5

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi